

ČÍS. 68.

MÁSLOVKA DIELOVA (PODĚBRADSKÁ).

DIEL'S WINTER-BUTTERBIRNE. — BEURRÉ DIEL.

MÁSLOVKA DIELOVA (PODĚBRADSKÁ).

Původ a roz-
šíření.

Jako se považuje mezi odrůdami jablečnými zlatá zimní parména doposud za nejlepší zimní jablko, klade se tato máslovka jako první hruška zimní. Dosud nemáme vděčnější hrušky a proto přednost jí přiznávána jest zcela oprávněna. Původu jest belgického a pro svoje znamenité vlastnosti velice se po Evropě rozšiřovala. Pěstuje se ve všech zemích v mnoha a mnoha stromech. Přes to, že domovina její jest teplá a vlažná Belgie, přece se všude místním poměrům velmi dobře přizpůsobila.

U nás jest taktéž velmi rozšířena; v zahradách, na polích, u cest, silnic i na jiných místech se s ní shledáme. Správným jménem se málokde jmenuje; nejvíce se jí říká „císařská“, „důle“ (bezpochyby od slova Die), „kočičí hlava“ a „pánské“. Poslední dobou se nazývá též „máslovka poděbradská“.

Poloha.

Strom není choulostivý, daří se i ve vyšších polohách, vysadí-li se do vhodné půdy; k jihu, jihovýchodu a jihozápadu nakloněné svahy jsou proň velmi dobrým stanovištěm i v polohách vyšších. I když by v těchto polohách rodil ovoce menší, vynahradí to zase svojí úrodností a mnohem delší trvanlivostí plodu v zimní době. Proti bouřlivým větrům nutno jej chrániti hlavně z toho důvodu, že rodí ovoce velké a vítr je lehce sráží.

Půda.

Půdu miluje hlubokou, hlinitou, přiměřeně vlhkou a teplou; v půdách lehkých, šterkovitých, písčitéch a suchých se nedaří, taktéž nesnese půdu těžkou a chladnou. Toto jest snad jediná velká odrůda hrušková, které dovede pěstitel vyhověti, a čím lépe jí vyhovuje, tím jest vděčnější a více jej odměňuje. Přihnojováním půdy se docílí plody zvláštní velikosti a lepší jakosti.

Vzrůst.

Strom roste bujně, tvoří z mládí pokřivenou korunu, mladé, dlouhé letorosty rostou velmi zkřiveně, později se koruna srovná, vyvinuje se do výšky a stárnuce, nabývá tvaru kulovitého; kostra korunová jest řídká a nevyžaduje častého prořezávání. Kmen mívá silný a zdravý. Letorosty vyvinuje velmi dlouhé, silné a velmi zohýbané, barva jejich jest šedá, nažloutlá, světlá. List má velký, slabý, mdle ze-

SUCHÝ, František. Moravské ovoce. 1. vyd. Brno: Český odbor zemědělské rady pro Markrabství moravské, 1907.

lený, široký, mírně zašpičatělý a ozubený. V době letní v krajích teplých trpívá tento velký a slabý list za jižních horkých, suchých větrů silně odpařováním, zčerná a předčasně opadne, čímž vývin ovoce velmi trpí.

Ve školce roste sice velmi hojně, avšak tvoří zkřivené kmeny; jen v dobré půdě lze docílit přiměřeně rovný vzrůst. V slabé půdě se nikdy rovné kmeny nedocílí, jestliže se k tyčkám neuvazují.

Vysazuje se do zahrad domácích, štěpnic, po případě i do polí, vždy proti bouřlivým větrům chráněných. Pro veřejná místa se pro velké a lákavé ovoce nehodí. Nejzpůsobilejší místa proň by byly velké spojené štěpnice osázené pouze jen touto odrůdou; takové kultury by byly velmi výnosné.

Stanoviště.

Pěstuje se ve tvaru vysoko- a polokmenném, jako jehlanec, zákrsek keřovitý, palmeta, kordon a p., pro každý tvar se hodí ze zimních hrušek nejlépe, neboť jeho vzrůst a úrodnost se velmi pěkně doplňují.

Tvar stromu.

Ovoce rodí velké, až velmi velké, tvaru hruškovitého, hladkého neb tupě hranatého, často u velmi velkých plodů bývá jedna polovina větší druhé. Při náležitě kultuře zákrsků i vysokokmenů lze docílit plody neobyčejné velikosti; tři čtvrtiny kilogramu těžké plody docílit není žádnou řídkostí.

Ovoce.

Kalich jest uzavřený neb polootevřený, a jest v mělké, úzké prohlubince.

Kalich.

Stopka jest polodlouhá, prostředně silná, dřevnatá, křehká, zahnutá a jest v pravidelném úzkém, mělčím důlku.

Stopka.

Barva plodu jest světle zelená, později světle- a zlatožlutá; červeň i na plodech úplně slunci vystavených chybí. V základní barvě jest mnoho hnědých teček a skvrn, od nichž jest slupka drsná. Slupka sama jest hrubá, silná, mdlá a nelesklá.

Barva.

Dužninu má jemnou, velmi šťavnatou, máslovitou, něco málo kru-pičkovanou, bílou, cukernatou a okořenělou; chuti dužniny se vytýká často trpkost, tato však jí nevadí, naopak činí ji pikantnější a, je-li skutečně z vyšší krajiny, trpčí, jiné vlastnosti dobré tuto trpkost zastíní a dužnina zůstává vždy dobrou.

Dužnina.

Uzrává v listopadu a udrží se do vánoc, stává se však též, že uzrává již v říjnu a udrží se sotva do konce listopadu, naopak jsou však též případy, že v dobrém sklepe se udrží některý rok do února. Závisí to vše od polohy, půdy, roční povětrnosti, uschování atd. Češe se koncem září neb počátkem října a dobře roztríděna se ukládá v jednoduchých vrstvách do sklepa na lísky.

Dozrání a česání

Přiměřeně v bedničkách balena dá se dobře i na větší vzdálenost zasílati. Na všech trzích má dobrý odbyť, prodává se jednotlivě dle jakosti a za dobře vyvinuté plody se docílí slušná cena. Nikdy není na trhu v takovém množství, jak při tak velkém rozšíření této odrůdy by se mohlo očekávati. Patrně mnoho se vyveze a doma spotřebuje.

V domácnosti se používá jako ovoce stolní a při velké úrodě se z ní vyrábí víno a povidla.

Zužitkování.

SUCHÝ, František. Moravské ovoce. 1. vyd. Brno: Český odbor zemědělské rady pro Markrabství moravské,

Máslovka Dielova jest nejoblíbenější a nejznamenitější naše zimní hruška a třeba se již pěstovala mnoho, přece ještě nemáme takový počet stromů, který by přinesl tolik ovoce, aby všechny poptávky kryty býti mohly. Bude jen ku prospěchu, když se této hrušky každoročně vysází velký počet stromů.

MÁSLOVKA DIELOVA.